

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

УДК 342:347.4:614.256 (477)

<https://doi.org/10.31548/law2020.01.009>

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ДОГОВОРІВ ПРО НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ (МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ) В УКРАЇНІ

О.В. АРТЕМЕНКО, кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного та фінансового права,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: artolena11@ukr.net

Л.А. КНЯЗЬКА, кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права та процесу,
Університет фіскальної служби України
E-mail: knuazka@ukr.net

Анотація. У статті досліджуються основні особливості такого виду цивільно-правового договору як договір про надання медичних послуг (обслуговування) в Україні. Було визначено, що інститут даного виду цивільно-правових договорів має своє довготривале становлення, що триває і до сих пір, адже медична реформа в Україні є одним із основних пріоритетів розвитку України в даний час.

Було з'ясовано, що договір про надання медичних послуг та договір про медичне обслуговування населення було визначено законодавством як поняття рівнозначні, що підкреслено у вигляді одного визначення, щодо «послуг з медичного обслуговування (медична послуга) у ст. 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Проте, було визначено, що саме по собі поняття договору про медичне обслуговування населення визначено на рівні спеціального законодавчого акту – Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 р. У той же час, ми маємо розуміти, що такий цивільно-правовий договір буде лише різновидом договору про надання медичних послуг (обслуговування), адже він є специфічним і стосується насамперед програми медичних гарантій та укладається між закладом охорони здоров'я із однієї сторони та уповноваженим органом з іншої, що є Національною службою здоров'я України.

Висновком стало те, що особливістю сучасних договорів про надання медичних послуг (обслуговування) виступає їхній фідучіарний характер, особливий суб'єктний склад, однієї із сторін якого обов'язково виступає медичний заклад в цілому, або пев-

ний лікар, зокрема. До того ж у ході дослідження було акцентовано увагу на необхідності введення до Цивільного кодексу України окремої глави у договірних зобов'язаннях – «Договори про надання медичних послуг».

Ключові слова: договір про надання медичних послуг, медичне обслуговування, медична допомога, медична послуга, пацієнт, медичний заклад

Актуальність.

Відповідно до ст. 3 Конституції України, людина її життя та здоров'я визнаються найвищою соціальною цінністю в Україні. До того ж, ст. 49 Основного закону України передбачено, що кожен має право на охорону здоров'я, медичне страхування та медичну допомогу.

При цьому, держава зобов'язана створювати умови для доступного та ефективного для усіх громадян медичного обслуговування. Адже, не можливо уявити процвітаючу та економічно стабільну державу із хворою нацією, що і стає обов'язком держави по створенню умов для захисту населення, а також надання належного медичного обслуговування.

Реальне забезпечення передбаченого Конституцією України права, потребує удосконаленого законодавства у сфері здійснення медичної діяльності, котре базується на європейських та міжнародних стандартах. Зокрема, можливо виділити положення Двадцяти принципів надання медичної допомоги у будь-якій національній системі охорони здоров'я, що були прийняті сімнадцятою Всесвітньою Медичною Асамблеєю, а також стандарти Європейського Союзу у зазначеній сфері. Актуальність дослідження, зумовлена насамперед тим, що відносини, котрі виникають між пацієнтом та лікарем вимагають належного правового регулювання, а забезпечення права на охорону здоров'я, у свою чергу – належної медичної допомоги та медичного обслуговування.

Основні питання правового регулювання надання медичних послуг та договорів про надання медичних послуг були висвітлені у працях таких вчених і науковців: С.В. Антонова, Н.Б. Болотіної, С.Б. Булеца, І.В. Венедіктової, Т.В. Волинець, В.О. Галай, О.В. Крилова, Р.А. Майданика, О.О. Прасова, О.О. Пунди, О.І. Смотров, Р.О. Стефанчука та інших.

Метою дослідження виступає характеристика основних особливостей правової природи договорів наданням медичних послуг в Україні.

Результати.

Розпочинаючи безпосереднє дослідження договорів про надання медичних послуг, слід звернути увагу на те, що демографічний фактор в Україні є важливою передумовою для інтелектуального, політичного та економічного розвитку всієї структури, а також із відповідною динамікою стану здоров'я (Горіславська «Щодо гендерної рівності...», 2019: 108). На нашу думку, такий демографічний фактор буде напряму залежати від стану медичного обслуговування.

Досліджуючи питання особливостей договорів з надання медичних послуг, слід сказати, що питання реформування медицини довгий час залишалося поза увагою законодавців, не зважаючи на те, що постійний інтеграційний рух України до міжнародних співтовариств, вимагає від неї корегування внутрішнього законодавства, відповідно до міжнародних вимог.

Основні зміни законодавства, що відбуваються в даний час, вимагають нового підходу до визначення ролі та значення цивільно-правового договору у регулюванні медичних відносин. І тому, такий договір повинен бути актом, що спрямований визначати права та обов'язки медичних закладів, а також приватно-практикуючих лікарів та пацієнтів.

І.В. Горіславська зазначає, що безпека пацієнтів є глобальною проблемою, котра зачіпає країну на всіх етапах її розвитку. І така безпека, на наше глибоке переконання, буде виражатися насамперед в існуванні ефективних договорів з надання медичних послуг (Горіславська «До питання...», 2019: 110).

Для початку слід визначити саме поняття договору про надання медичних послуг з точки зору його визначення на законодавчому та локальному рівнях.

В умовах сьогодення, не зважаючи на специфіку медичної послуги, будь-який цивільно-правовий договір, що укладений для здійснення медичної діяльності, необхідно тлумачити як різновид передбаченого ст. 901 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) договору про надання послуг, і так буде до того часу, поки в Україні не буде внесено відповідні зміни, що регулюють даний вид договорів у сфері здійснення медичної діяльності.

Необхідно зазначити, що незважаючи на відсутність дефініції договору про надання медичних послуг у ЦК України існує досить значна кількість тлумачень та визначень даного цивільно-правового договору серед праць цивілістів-науковців.

Так, Т.В. Волинець визначає договір про надання медичних послуг, як, цивільно-правовий договір, у якому

одна із сторін такого договору (яким виступає медичний заклад чи лікар) зобов'язується надати послугу, котра полягає в оперативному, маніпуляційному чи медикаментозному або інших видах лікування, а також є спрямованою на усунення загроз для життя здоров'я чи в цілому на фізичне оздоровлення фізичної особи (якою виступає пацієнт), а пацієнт у свою чергу, має обов'язок сплати таку медичну послугу, якщо інше не передбачено самим договором про надання медичних послуг (Волинець, 2008: 10).

У свою чергу Л.В. Красницька досліджуючи інститут договорів про надання медичних послуг визначила досить обширно поняття такого договору під яким розуміла, угоду між лікарем або медичним закладом (такий заклад обов'язково повинен мати дозвіл або ліцензію на здійснення медичної практики із однієї сторони та пацієнтом, до того сторона, що виступає надавачем послуги (лікар, котрий займається медичною практикою чи медичний заклад) повинні забезпечувати надання кваліфікованої допомоги для здоров'я іншої сторони – пацієнта, використовуючи у такому випадку певні методи та способи лікування у певних необхідних межах, а інша сторона, тобто пацієнт, зобов'язується дотримуватися приписів лікаря чи медичного закладу, при цьому маючи право вимагати надавати йому інформацію, щодо його діагнозу, методів самого лікування, а також можливих наслідків, у тому числі така особа має право надавати або не надавати згоду на запропоновані суб'єктом надання послуги методи, щодо його лікування (Красницька, 1999: 11).

Порівнявши ці два визначення науковців, можливо дійти висновку, що правова природа договорів про надання медичних послуг характери-

зується як певний вид цивільно-правового договору, котрий належить до інституту договорів з надання послуг.

Ще донедавна, не існувало законодавчого визначення, як нами було зазначено раніше, поняття договорів про надання медичних послуг. Проте, зважаючи на важливість збереження здорової української нації законодавцями було визначено на рівні підзаконних нормативно-правових актів і саме визначення таких договорів і особливості їхнього укладення. Мова йде про визначення на законодавчому рівні поняття договору медичного обслуговування населення. Але чи є поняття договору про надання медичних послуг та договору медичного обслуговування населення співмірними поняттями?

Для того, щоб відповісти на дане запитання необхідним є звернення до певних нормативно-правових актів. Так, відповідно до ст. 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» медичним обслуговування визначено діяльність закладів охорони здоров'я, а також фізичних осіб – підприємців, котрі зареєстровані та отримали належну ліцензію у визначеному законодавством порядку у сфері охорони здоров'я, що не в обов'язковому порядку повинно обмежуватися медичною допомогою, проте є безпосередньо пов'язаною із наданням такої допомоги.

Щодо поняття медичної послуги, що лежить в основі визначення договору про надання медичних послуг, то тут необхідно звернути увагу на внесену у 2017 р. правку до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», яка у тій же ст. 3 визначила, що «послуга з медичного обслуговування населення (медична послуга) – послуга, що надається пацієнту закладом охорони здоров'я або

фізичною особою – підприємцем, яка зареєстрована та одержала в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та оплачується її замовником».

Таким чином, можна вважати, що законодавцем доведено факт однорідності понять медичної послуги та медичного обслуговування. А тому договір про надання медичної послуги та договір про медичне обслуговування населення є поняттями синонімічними.

Досліджуючи питання особливостей правової природи договорів про надання медичних послуг (обслуговування), корисним буде також загадати про нещодавно закріплений на законодавчому рівні цивільно-правовий договір, що стосується медичного обслуговування. Мова йде про договір медичного обслуговування населення, що визначений відповідно до програми медичних гарантій, та дефініція котрого є закріпленою у Законі України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 р.

Відповідно до ст. 8 зазначеного вище Закону «договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій укладається між закладом охорони здоров'я незалежно від форми власності чи фізичною особою – підприємцем, яка в установленому законом порядку одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та Уповноваженим органом».

Важливо пам'ятати, що даний вид договору є договором на користь третіх осіб, якими виступають самі ж пацієнти (отримувачі послуги), що стосується частини надання ним медичних послуг або лікарських засобів, відповідними надавачами медичних послуг.

Також у даному Законі визначаються істотні умови такого договору, серед яких закон виділяє:

- «перелік та обсяг надання пацієнтам медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій;
- умови,
- порядок та строки оплати тарифу;
- фактична адреса надання медичних послуг;
- права та обов'язки сторін;
- строк дії договору;
- звітність надавачів медичних послуг;
- відповідальність сторін».

До того ж, у ст. 7 даного Закону визначено, що типова форма Договору про медичне обслуговування населення порядок його укладення, зміни та припинення затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Із даним типовим договором про медичне обслуговування населення можливо ознайомитися у Постанові Кабінету Міністрів України «Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій» від 25.04.2018 р. № 410. Дана постанова має своє поширення на процес укладення, зміни, припинення цивільно-правового договору між Національною службою здоров'я України із одного боку та закладами по охороні здоров'я з іншого боку, що не залежить від форми власності таких закладів, чи фізичними особами-підприємцями, котрі одержали ліцензії, у визначеному законодавством порядку, на здійснення господарської діяльності з медичної практики.

Розглядаючи особливості договору про надання медичних послуг (обслуговування), необхідним також буде згадати про особливих суб'єктів надання таких послуг, так як у даному цивільно-правовому договорі,

суб'єкт надання визначених послуг є особливим.

Так, відповідно до ст. 2 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», надавачами медичних послуг виступають:

- «заклади охорони здоров'я усіх форм власності;
- фізичні особи – підприємці, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та уклали договір про медичне обслуговування населення з головними розпорядниками бюджетних коштів».

Тому, можливо дійти висновку, що стороною (виконавець, поставальник) цивільно-правового договору з надання медичних послуг, може виступати особа, котра повинна відповідати наступним вимогам (ознакам):

- це є юридична особа, котра має статус закладу охорони здоров'я, і є суб'єктом підприємницької діяльності зі здійснення медичної практики;
- такий надавач послуг, повинен мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з медичної практики;
- наявність договору про медичне обслуговування населення з центральним органом виконавчої влади, котрий реалізує державну політику у сфері організації фінансування надання медичних послуг та лікарських засобів в Україні.

Стороною договору, яка споживає послугу є пацієнт, тобто фізична особою, яка звернулася за медичною допомогою та/або якій надається така допомога

Отже, розглядаючи визначення основні особливості надання медичних послуг в Україні в цілому та надання договору про медичне обслуговування, зокрема важливо пам'ятати,

що ми має справу із двома групами цивільно-правових відносин.

Першою групою є відносини, котрі виникають між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері організації фінансування наданням медичних послуг та лікарських засобів та особами (юридичними або фізичними), котрі беруть на себе обов'язки по наданню таких послуг.

І другою групою відносин є безпосередньо відносини між надавачами послуг, що визначені у ст. 2 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» та отримувачами таких послуг, тобто пацієнтами, що є фізичними особами, котрі звернулася за медичною допомогою та/або котрим надається така медична допомога (Майданик, 2010: 53).

До того ж, можливо додати, що договір про надання медичних послуг (обслуговування) в Україні має характер фидуціарної операції, що і виділяє його серед іншої системи цивільно-правових договорів, що у свою чергу вносить особливості до процесів формування умов даного договору та для подальшого його виконання. У відносинах, що складаються між лікарем та пацієнтом важливим та необхідним компонентом також виступає довіра, розуміння, участь, а також інші суттєві ознаки, котрі характеризують лікаря. Пацієнт у свою чергу повністю покладається на професійну репутацію та рівень кваліфікації лікаря, у тому числі досвід роботи його медичного персоналу. У зв'язку із цим можливо дійти висновку, що одна із сторін такого цивільного правового договору (медичний заклад або лікар) має обов'язок по наданню медичних послуг у зв'язку із цим може вимагати грошову винагороду (або іншу, що пе-

редбачена таким цивільно-правовим договором, а інша сторона – пацієнт, наділяється правом на отримання послуг та несе обов'язок по сплаті винагороди за отримання такої послуги, такі зобов'язання виступають єдиною системою, котра включає в себе комплекс прав та обов'язків стороні, а також такі зобов'язання зазвичай ґрунтуються саме на відкритості та довірі у відносинах між медичним закладом в цілому або його лікарем, зокрема та пацієнтом (Крилова, 2006: 65).

Було визначено, що відносини щ надання медичної допомоги фізичній особі містять ряд особливих характеристик, а тому повинні бути визначеним не лиш на рівні позитивного визначення права на медичну допомогу та декількох підзаконних нормативно-правових актів, а й потребує введення до Цивільного кодексу України окремої глави у договірних зобов'язаннях – «Договори про надання медичних послуг».

С.Б. Булеца визначала особливості даного цивільно-правового договору як вид змішаного типу договору про здійснення медичної діяльності. У зв'язку із чим вона говорила, про те, що сторони можуть укладати такий договір, що містить елементи різноманітних договорів, що є передбаченими законом чи іншими нормативно-правовими актами, а також називає його як договір «медиколатрії». До відносин такого договору про надання медичних послуг (обслуговування) застосовуються у певних частинах правила про договори, елементи котрих містяться у договорі «медиколатрії», випадках якщо інше не впливає із домовленості сторін або самої суті змішаного договору. До того ж, норми загальних положень зобов'язального права та норми, що є присяжні

окремим договірним типам не завжди зможуть усунути проблеми змішаних договорів, котрі виникають у процесі виконання так як такі договори мають свою специфіку, у зв'язку із чим будуть потребувати самостійного правового регулювання (Булеца, 2016: 216).

Висновки і перспективи.

Підсумовуючи вище викладене, можливо дійти до висновків, що на договори про надання медичних послуг (обслуговування) розповсюджуються загальні положення цивільного законодавства, що стосуються порядку зміни, укладення та припинення договорів про надання послуг. У той же час, звернення фізичної особи до медичних закладів або безпосередньо до лікарів буде мати лише вигляд оферти, тобто пропозиції, адже умови та необхідність надання таких медичних послуг та сама оплата таких послуг буде визначатися або медичним закладом або одноособово лікарем. ЦК України не містить законодавчих вимог щодо форми такого договору, у зв'язку із чим можливо припустити, що такий договір може бути або усним або письмовим. Договір про надання медичних послуг (обслуговування) займає особливе місце серед усього масиву цивільно-правових договорів, адже має своє широке застосування та регулюється переважно підзаконним нормативно-правовими актами.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 30.01.2020 р.)
2. Горіславська І.В. Щодо гендерної рівності у реалізації права на окремі види соціальної допомоги. Право. Людина. Довкілля: науково-практичний журнал. 2019. Том 10. № 1. С. 108–113.
3. Горіславська І.В. До питання деліктної відповідальності медичних працівників у системі безпеки пацієнтів в Україні та світі. Право. Людина. Довкілля: науково-практичний журнал. 2019. Том 10. № 4. С. 106–114.
4. Волинець Т.В. Цивільно-правові засоби здійснення права на медичну допомогу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Львів, 2008. 16 с.
5. Красицька Л.В. Цивільно-правові засоби здійснення права на медичну допомогу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Харків, 1999. 19 с.
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення 30.01.2020 р.)
7. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19> (дата звернення 30.01.2020 р.)
8. Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 р. № 410. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2018-%D0%BF#n46> (дата звернення 30.01.2020 р.)
9. Майданик Р.А. Договір про надання медичних послуг. Медичне право. 2010. № 5 (1). С. 52–66.
10. Крилова О.В. Цивільно-правове регулювання відносин по наданню медичної допомоги: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Одеса, 2006. 20 с.

11. Булеца С.Б. Цивільні правовідносини, що виникають у сфері здійснення медичної діяльності: теоретичні та практичні проблеми: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2016. 437 с.

References

1. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy 28.06.1996 № 254k/96-VR [The Constitution of Ukraine: Law of Ukraine of 28.06.1996 No. 254k/ 96-VR]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (accessed 30.01.2020) (in Ukrainian).
2. Gorislavska, I.V. (2019). Shchodo hendernoi ravnosti u realizatsii prava na okremi vydy sotsialnoi dopomohy. *Pravo. Liudyna. Dovkillia: naukovo-praktychnyi zhurnal* [On gender equality in the exercise of the right to certain types of social assistance. *Law. Human. Environment: scientific and practical journal*], 10(1): 108–113 (in Ukrainian).
3. Gorislavska, I.V. (2019). Do pytannia deliktnoi vidpovidalnosti medychnykh pratsivnykiv u systemi bezpeky patsientiv v Ukraini ta sviti. *Pravo. Liudyna. Dovkillia: nauko-vo-praktychnyi zhurnal* [On the issue of tort liability of medical professionals in the safety of patients in Ukraine and in the world. *Law. Human. Environment: scientific and practical journal*], 10(4): 106–114 (in Ukrainian).
4. Volynets, T.V. (2018). Tsyvilno-pravovi zasoby zdiisnennia prava na medychnu dopomohu [Civil legal remedies for exercising the right to medical care]. *Lviv*, 16 (in Ukrainian).
5. Krasitskaya, L.V. (1999). Tsyvilno-pravovi zasoby zdiisnennia prava na medychnu dopomohu [Civil legal remedies for exercising the right to medical care]. *Kharkiv*, 19 (in Ukrainian).
6. Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia: Zakon Ukrainy 19.11.1992 № 2801-XII [Fundamentals of the legislation of Ukraine on health care: Law of Ukraine of 19.11.1992 No. 2801-XII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (accessed 30.01.2020) (in Ukrainian).
7. Pro derzhavni finansovi harantii medychnoho obsluhovuvannia naselennia: Zakon Ukrainy 19.10.2017 № 2168-VIII [On State Financial Guarantees of Health Services for the Population: Law of Ukraine of 19.10.2017 No. 2168-VIII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19> (accessed 30.01.2020) (in Ukrainian).
8. Pro dohovory pro medychne obsluhovuvannia naselennia za prohramoiu medychnykh harantii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy 25.04.2018 № 410 [About contracts on medical care of the population under the program of medical guarantees] (accessed 30.01.2020) (in Ukrainian).
9. Maidanik, R.A. (2010). Dohovor pro nadannia medychnykh posluh [Medical Services Agreement. *Medical Law*], 5(1): 52–66 (in Ukrainian).
10. Krylova, O.V. (2006). Tsyvilno-pravove rehuliuвання vidnosyn po nadanniu medychnoi dopomohy [Civil regulation of relations on the provision of medical care]. *Odessa*, 20 (in Ukrainian).
11. Buletsa, S.B. (2016). Tsyvilni pravovidnosyny, shcho vynykaiut u sferi zdiisnennia medychnoi diialnosti: teoretychni ta praktychni problemy [Civil legal relations arising in the sphere of medical activity: theoretical and practical problems]. *Odessa*, 437 (in Ukrainian).

O.V. Artemenko & L.A. Kniazka (2020). Peculiarities of the legal nature of contracts on the provision of medical services in Ukraine. *Law. Human. Environment*, 11(1):76–84. <https://doi.org/10.31548/law2020.01.009>.

Summary. The article explores the main features of this type of civil contract as the agreement on the provision of medical services (services) in Ukraine. It was significant that the institute

of this type of civil contracts has a long-lasting formation, which is still ongoing, since medical reform in Ukraine is one of the main priorities of Ukraine's development now.

It was found that contracts for the provision of health services and a contract for public health services were defined by the legislation as concepts equivalent, underlined in the form of a single definition, as to «health care services (medical service) in Art. 3 of the Law of Ukraine «Fundamentals of the legislation of Ukraine on health care».

However, it was determined that by itself the concept of the contract on health care of the population was defined at the level of a special legislative act – the Law of Ukraine «On State Financial Guarantees of Health Care of the Population» of 19.10.2017. At the same time, we should understand that such a civil contract will be only a variant of a contract for the provision of medical services (services), because it is specific and primarily concerns the program of medical guarantees and is concluded between a healthcare institution on the one hand and an authorized person. m body from another, which is the National Health Service of Ukraine.

The conclusion was that a feature of modern contracts for the provision of medical services (services) is their fiduciary character, a particular subject composition, one of the parties of which is necessarily a medical institution as a whole, or a certain doctor in particular. In addition, the study focused on the need to include in the Civil Code of Ukraine a separate chapter in the contractual obligations – «Contracts for the provision of medical services».

Keywords: *medical services contract, medical care, medical care, medical service, patient, medical institution*
